

ÜHISEESVOOLU SEISUNDI UURIMISE JUHEND

Maaparanduse Ehitusjärelvalve- ja Ekspertiisibüroo 18.04.2007.a. juhend nr.1.

Muudetud 09.05.2007.a. ja 17.05.2007.a. piirkondlike maaparandusbüroode ettepanekute alusel.

“Ühiseesvoolu seisundi uurimise juhend” (edaspidi *juhend*) on koostatud Põllumajandusministri 26.11.2003.a. määruse nr.105 “Maaparandushoiukava sisu-ja vorminõuded ning kava koostamise kord” (RTL 2003, 123, 1985) § 2 lõige 4 alusel ning on lähtunud Põllumajandusministri 16.08.2004.a. määruse nr.137 „Maaparanduse Ehitusjärelvalve- ja Ekspertiisibüroo põhimäärus“ (RTL 2004, 113, 1776; 2007, 29, 527) § 7 lõike 4 punktist 2.

1. osa

ÜLDOSA

1. Käesolev juhend on juhenddokument riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu seisundi uurimiseks, hoiutöö liikide ja -mahtude määramiseks. Uurimistöö andmeid kasutakse maaparandushoiukava koostamisel.
2. Riigi poolt korrashoitavad ühiseesvoolud (edaspidi *ühiseesvool*) on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 03.jaanuari 2006.a. korraldusega nr.1 „Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude nimekiri,“ (RTL 2006, 7, 133).
3. Ühiseesvoolu uurimise objektid on: veejuhe, дренаžikollektori suue, truup, sild, kopratamm, regulaator ja muud rajatised, millised selguvad veejuhtme ülevaatusel.
4. Hoiutöö liikide määramisel lähtutakse Põllumajandusministri 25.07.2003.a. määruses nr.75 „Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded“ (RTL 2003, 90,1336) sätestatud nõuetest.
5. Ühiseesvoolu väliuurimise andmed kantakse ühiseesvoolu seisundi uurimise välitoimikusse ja veejuhtme uurimise kaardile (edaspidi *veejuhtme kaardile*). Välitoimik koosneb tiitellehest (lisa 1), sisukorrast ja tabelitest (lisa 2). Tabeli päisesse märgitakse eesvoolu nimetus ja 13 kohaline kood ning maakonna ja valla nimetus.
6. Ühiseesvoolu püsivusklassi, mida on 3 klassi, määramine võimaldab maaparandusbürool planeerida veejuhtme uuendustööde teostamise intervalle.
7. Ühiseesvoolu uurimine toimub veejuhtmel lõikude kaupa.
8. Võsa ja peenmetsa raiumise pindala ja kopratammi pikkus määratakse visuaalselt, truubi ja дренаžisuudme mõõtmed määratakse mõõdulindiga ning veejuhtme sette paksus määratakse sondeerimisvardaga.

2. osa

ANDMETE KOGUMINE, EELTÖÖD

9. Veejuhtme kaardina kasutatakse maaparandusehitise teostusjoonist või Eesti põhikaarti mõõtkavas vähemalt 1:5000.

10. Veejuhtme kaardile märgitakse enne välitööle asumist veejuhtme nimetus ja veejuhtme piketid. Piketid märgitakse ühiseesvoolu algus- ja lõpp-punkti, käänupunktidesse, truupide ning sildade juurde.

11. Maaparandusehitise teostusjooniselt ja veejuhtme pikiprofiililt kogutakse andmed veejuhtmel asuvate dreanažikollektorite suudmete, truupide ja sildade kohta.

3. osa

VEEJUHTME SEISUNDI UURIMINE

12. Veejuhtme seisundi uurimise andmed märgitakse tabelisse „Veejuhtme uurimine“ (lisa 2 tabel 1).

13. Veejuhtmest sette eemaldamine hinnatakse lähtudes vajadusest vähendada veejuhtme karedust ning dreanažikollektori suudme asendist veejuhtme põhja suhtes.

14. Dreanažikollektori suudmetoru põhi peab olema veejuhtme põhjast vähemalt 20 cm kõrgusel kui teostusjoonisel ei ole märgitud väiksemat kõrgust.

15. Sette kihi paksust veejuhtme voolusängis mõõdetakse keskmiselt iga 100 m tagant 5 cm täpsusega. Ristlõike sette maht arvutakse lähtudes sette kihi paksusest ja ristlõike kujust 0,1 m³/m täpsusega. Lõigul sette eemaldamise maht arvutatakse 1 m³ täpsusega.

16. Üldjuhul võsa ja peenmetsa (edaspidi *puittaimestik*) raiumist nähakse ette veejuhtme mõlemalt nõlvalt ja ühelt kaldalt 5 m laiuselt, et võimaldada sette eemaldamist mehhanismiga.

17. Puittaimestiku raiumise maht arvutakse 0,01 ha täpsusega lähtudes raiutava puittaimestiku lõigu pikkusest ja riba laiusest.

18. Veejuhtme lõikudel, kus voolusängis ei ole setet ning nõlvadel ei kasva puittaimestikku, nähakse ette rohttaimede ja peenvõsa (edaspidi *rohttaimestik*) niitmine 0,01 ha täpsusega. Rohttaimestikku niidetakse veejuhtme mõlemalt nõlvalt ja vajaduse korral ka kaldalt.

19. Kui veetase veejuhtmes ei põhjusta dreanažikollektori suudme paisutust võib kavandada voolutakistuste (varisenud puittaimed, kivid ja muud takistused) olemasolul nende eemaldamist veejuhtme sängist. Voolutakistuste eemaldamine lõigul märgitakse 0,1 km täpsusega.

20. Kopratammi asukohta kirjeldatakse kaugusena lähimast piketist.

21. Veejuhtme kaardile märgitakse kopratammi asukoht.

22. Ühiseesvoolu püsivusklass märgitakse tabelisse vastava numbriga. Püsivusklassi määramisel lähtutakse järgmistest asjaoludest:

I klass - veejuhtme voolusäng asub paes või isekindlustatud kruusa-kivipõhjaline;

II klass – veejuhtme voolusäng asub mineraalpinnases, veetaimestiku kasv on keskmine;

III klass – veejuhtme voolusäng asub turbapinnases või vohava veetaimestikuga mineraalpinnases.

23. Tabeli lõpus real „Kokku“ tuleb kokku liita veergude 4, 7, 9, 11, 12 ja 14 andmed.

4. osa

DRENAAZIKOLLEKTORI SUUDME SEISUNDI UURIMINE

24. Drenaažikollektori suudme uurimise andmed märgitakse tabelisse „Drenaažikollektori suudme uurimine“ (lisa 2 tabel 2).
25. Veergu 2 märgitakse veejuhtmega piirneva maaparandusehitise nimetus.
26. Veergu 6 märgitakse nõlva tähis tähega „P“ või „V“, millel asuvad drenaažikollektori suudmed. Veejuhtme parem nõlv (P) on voolusuunas veejuhtme teljest paremale jääv nõlv ja vasak nõlv (V) on voolusuunas veejuhtme teljest vasakule jääv nõlv .
27. Drenaažikollektori suudmeid hinnatakse kahes läbimõõdu grupis: suudme läbimõõt kuni 150 mm ja suudme läbimõõt üle 150 mm.
28. Drenaažikollektori suudme seisundi liigid on järgmised: korras, vajab hooldamist või vajab uuendamist.
29. Drenaažikollektori hooldamisel settest puhastamise käigus nähakse ette ka äranihkunud suudmeotsaku detailide paigale asetamine.
30. Drenaažikollektori suue vajab uuendamist kui otsaku detailid või suudmetoru on purunenud ja vajab asendamist uue toruga. Samuti vajavad uuendamist ka sette alla mattunud suudmed.
31. Märkuste lahtris antakse hinnang üksikdreenide suudmete kohta.
32. Veergu 13 märgitakse suudmekraavide arv veejuhtme lõigul.
33. Tabeli lõpus real „Kokku“ tuleb kokku liita veergude 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ja 15 andmed.

5. osa

TRUUBI JA SILLA SEISUNDI UURIMINE

34. Truubi ja silla uurimise andmed märgitakse tabelisse „Truubi ja silla uurimine“ (lisa 2 tabel 3).
35. Truubi iseloomustavad näitajad on: truubi läbimõõt ja pikkus, truubitoru materjal ning otsaku tüüp.
36. Truubitoru materjali tähistatakse järgmiselt: B-raudbetoon, T-teras ja P-plast.
37. Truubi otsaku tüübid on: K- betoonist kapitaalotsak ja M- mätaskerg- või mattkergetsak.
38. Truubi seisundi liigid on järgmised: korras, vajab hooldamist, vajab uuendamist või peab likvideerima.
39. Truubi hooldamise käigus nähakse ette truubitoru settest puhastamist ja vajaduse korral liiduste katmist uue materjaliga.
40. Truup vajab uuendamist kui:
 - 1) äärmised torud on paigast nihkunud;

- 2) torud on purunenud;
- 3) otsak on lagunenu;
- 4) kraavkindlustus otsaku juures on paigast ära nihkunud.

41. Veergu 11 märgitakse likvideeritav truup, milline on avariilises olukorras ja on kaotanud otstarve veejuhtmest ülepääsuna ning takistab veejuhtme normaalset toimimist.

42. Omavoliliselt ehitatud truubi andmed märgitakse märkuste lahtrisse

43. Andmete olemasolul märkida truubi haldaja märkuste lahtrisse järgmiselt:

RA – riigi asutus (Teedevalitsus); KOV – kohalik omavalitsus;

RMK – Riigimetsa Majandamise Keskus; EO - eraomanik .

44. Veejuhtmel asuval sillal nähakse ette sette olemasolul ava puhastamine setetest või voolutakistuste eemaldamist.

45. Andmed veejuhtmel asuva regulaatori kohta märgitakse märkuste lahtrisse.

46. Tabeli lõpus real „Kokku“ tuleb kokku liita veergude 8, 9, 10, 11, 13 ja 14 andmed.

6. osa

PÕLLUMAJANDUSMAA MAAKASUTUS

47. Ühiseesvoolu uurimise käigus antakse hinnang ühiseesvooluga külgneva kuivendatud põllumassiivi maakasutuse (kasutusel või kasutamata) kohta.

48. Veejuhtme kaardile märgitakse kasutusel olev maa põllu- või rohumaana.

49. Samuti märgitakse veejuhtme kaardile visuaalse vaatluse tulemusena kasutamata maal kasvav võsa ala.

50. Võimaluse korral piiritletakse veejuhtme kaardil põllumajandusmaa puuduliku kuivendusega ala.

7. osa

RAKENDUSE OSA

51. Tabeli järgsele reale märgitakse uurimistöö teostamise kuupäev ning töö tegija nimi ja allkiri.

52. Ühiseesvoolu mitme erineva lõigu tabelid võib paigutada ühte välitoimikusse.

53. Peale uurimistööde teostamist on soovitatav tabelisse „Uurimistööde tulemuste kokkuvõte“ (lisa 2, tabel 4) märkida uurimisel tehtud kokkuvõtlikud tähelepanekud.

54. Ühiseesvoolu seisundi uurimise andmeid paber kandjal säilitab piirkondlik maaparandusbüroo 12 aastat.

55. Ühiseesvoolu uurimise käigus on soovitatav jäädvustada digikaamera abil ühiseesvoolu seisukorda iseloomulikutes kohtades.

..... Maaparandusbüroo

**ÜHISEESVOOLU SEISUNDI UURIMISE
V Ä L I T O I M I K**

.....
(ühiseesvoolu nimetus ja kood)

Töö teostaja
(nimi, allkiri)

..... 200... .a.

Tabel 1. Veejuhtme uurimine

Eesvoolu nimetus		Maakond	
Eesvoolu kood		Vald	

Jrk. nr.	Ühiseesvoolu			Sette			Puittaimestiku		Rohttaimestiku		Voolu takistuste eemaldamine (km)	Kopratahmi		Veejuhtme püsivusklass	Märkused
	lõigu alguspunkti pikett	lõigu lõpppunkti pikett	lõigu pikkus (m)	kihi pak-sus (cm)	maht (m ³ /m)	eemal-damine (m ³)	riba laius (m)	raiu-mine (ha)	riba laius (m)	niit-mine (ha)		asukoht	likvi-dee-ri-mine (tk)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	Kokku														

„.....“ 200... a.

.....
(nimi ja allkiri)

Tabel 4. Uurimistöde tulemuste kokkuvõte

Lisa 2

Eesvoolu nimetus		Maakond	
Eesvoolu kood		Vald	

--

„.....“200...a.

.....
(nimi ja allkiri)